

Висновок. Розроблено сучасну творчу колекцію вишитого одягу «Голос полотна», що містить 10 ансамблів, поєднує принципи апсайклінгу та наївного мистецтва України (мотиви Марії Примаченко і Катерини Білокур). Розкрито актуальність колекції як потужного культурного меседжу, що відображає національну ідентичність, відповідає глобальному тренду на сталий дизайн. Готова колекція була представлена на міжнародній платформі Fashion for Freedom MFW25 Milano у Мілані, підтверджуючи її високу художню цінність та міжнародну конкурентоспроможність.

Література

1. Білокур К. Альбом. Київ : Мистецтво, 1975. - 119 с.
2. Бойко М. В., Косенко І. А. Вторинне використання текстилю в сучасному дизайні одягу. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2018.- № 3.- С. 132-136.
3. Воропай О. Звичаї нашого народу : етнографічний нарис: у 2 т. Київ: Обереги, 1993. -Т. 1. - 448 с.
4. Петрова І. В. Інноваційні технології машинної вишивки в дизайні костюма. *Технології та дизайн*. 2019-. № 2.- С. 60-65.
5. Собуцька Л. А. Сміливість - бути геніальною Марією Примаченко. *Ukrainian Art Discourse*. 2023. Вип. 2.- С. 120-128.

УДК 687.3
615.477.3

ОЛЕНА ЛУЩЕВСЬКА, ЛЮДМИЛА БУХАНЦОВА,
ВЛАДИСЛАВ БАЛАБАНОВ, ДМИТРО КОВАЛЬЧУК
Хмельницький національний університет, Україна

ДОСЛІДЖЕННЯ РАЦІОНАЛЬНОСТІ КОНСТРУКТОРСЬКО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ РІШЕНЬ АДАПТИВНОГО ОДЯГУ

Мета. Розроблення функціонального та комфортного адаптивного одягу з урахуванням функціональних, ергономічних і естетичних вимог споживачів.

Ключові слова: адаптивний одяг, проєктування, опитування, дослідне носіння.

Постановка завдання. Сучасний етап розвитку легкої промисловості характеризується посиленою увагою до принципів інклюзивного та ергономічного дизайну, що спрямовані на забезпечення комфортних умов життєдіяльності людей з різними фізичними можливостями. Одяг перестає виконувати лише утилітарну функцію – він стає засобом соціальної інтеграції, самовираження та підтримки позитивного психоемоційного стану користувача. У цьому контексті адаптивний одяг розглядається як один із напрямів розвитку

сучасного дизайну, що поєднує естетичні, конструктивні та технологічні рішення, орієнтовані на зручність, безпечність і функціональність. Основою ефективності адаптивного одягу є раціональність конструкторсько-технологічних рішень, які забезпечують можливість самостійного одягання, легкість експлуатації, адаптацію виробу до фізіологічних та психологічних потреб користувача [1, 2].

Саме тому важливим є дослідження задоволеності споживачів існуючим адаптивним одягом та розроблення функціонального, комфортного адаптивного одягу із врахуванням побажань споживачів.

Методи досліджень. Для виконання поставлених завдань використано метод опитування, бесіди, методи проєктування одягу за допомогою сучасних цифрових технологій, а також метод дослідного носіння.

Результати досліджень. Однією із задач цього дослідження було дослідити ступінь задоволення пацієнтів існуючим адаптивним одягом. Для цього було проведене анкетне опитування як пацієнтів госпіталів та лікарень, так і медичного персоналу, зокрема лікарів та реабілітологів, що працюють із ними. Опитуваних просили оцінити існуючий адаптивний одяг, який вони використовували/бачили у використанні за шкалою: оцінка «5» – одяг повністю задовольняє, оцінка «4» – одяг достатньо задовольняє, оцінка «3» – ступінь задоволення одягом низький, оцінка «2» – одяг не задовольняє потреби. Результати опитування представлено на рис. 1.

Рис. 1. Результати оцінювання існуючого адаптивного одягу:

а) пацієнтами лікарень, б) медичними представниками (лікарями, реабілітологами)

За результатами анкетного опитування встановлено, що значна частина пацієнтів (45%) не використовували адаптивного одягу, а 27% медичного персоналу не бачили використання такого одягу пацієнтами. Це свідчить про потребу у адаптивному одязі у медичних закладах України. Згідно результатів існуючий адаптивний одяг пацієнти оцінили нижчими оцінками, ніж медичні представники. Так, цілком задоволеними існуючим адаптивним одягом (оцінка «5») є

лише 15% опитаних пацієнтів, в той час як медичних представників - 37%. Низький ступінь задоволення одягом (оцінка «3») у 20% пацієнтів та 3% медичних працівників. У коментарях до опитування пацієнти скаржились на незадовільну якість текстильної застібки, незручність одягу, низьку якість матеріалів та низьку якість виготовлення адаптивного одягу, який їм доводилось носити.

Враховуючи результати проведеного опитування було розроблено комплект адаптивного одягу із врахуванням побажань пацієнтів, тих хто за ними доглядає та медичних представників. Для його розробки використано принципи цифрового проектування у середовищі Clo3D [2]. Розроблений комплект одягу складається із адаптивної футболки та адаптивних шортів і призначений для використання у госпіталах, лікарнях та реабілітаційних центрах. Для виготовлення адаптивного одягу використано сучасні трикотажні бавовняні полотна: кулір для футболки та двонитку для шортів, а для застібки – текстильну липучку Velcro (рис. 2).

Рис. 2. Зовнішній вигляд розробленого комплекту адаптивного одягу

Для дослідження раціональності прийнятих конструкторсько-технологічних рішень було виготовлено партію адаптивних комплектів, яку роздали для пацієнтів госпітально ветеранів м. Хмельницького. Після двох тижнів носіння розробленого одягу було опитано осіб, що його експлуатували. В цілому відгуки на одяг, що носили дали 9 чоловіків віком 20-45 років. У 7 пацієнтів були травми однієї ноги або обох ніг, у 1 особи – травма руки та у 1 – травма хребта, наслідком якої є позбавлення функціональності обох ніг. Пацієнтам запропонували оцінити зручність адаптивного одягу, якість його виготовлення, якість матеріалу та якість текстильної застібки за п'ятибальною шкалою, де оцінка «5» відображає високий рівень якості/зручності, оцінка «4» – достатній рівень якості/зручності, оцінка «3» – середній рівень якості/зручності, оцінка «2» – низький

рівень якості/зручності, оцінка «1» – виріб неякісний/ незручний. Результати опитування представлені на рис. 3.

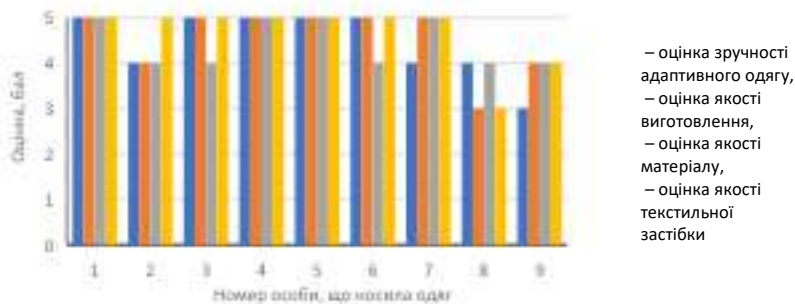

Рис. 3. Результати опитування задоволеності споживачів розробленим одягом

На рисунку видно, що споживачі високо оцінили якість та зручність запропонованого адаптивного одягу. Тобто даний одяг на думку 89% опитаних має високий або достатній рівень зручності, високу або достатню якість матеріалу та текстильної застібки. 100% опитаних споживачів відмітили високий або достатній рівень якості виготовлення адаптивного одягу. Із рекомендацій щодо покращення якості адаптивного одягу пацієнти відмітили лише використання більш легкого матеріалу для виготовлення шортів, адже під час експлуатації даних виробів температура навколишнього середовища становила 28-30 °С.

Висновок. Таким чином розроблено комплект функціонального та зручного адаптивного одягу, що підтверджено думками споживачів у результаті дослідного носіння. Варто сказати, що ретельний підбір конструкторсько-технологічних рішень, матеріалів та фурнітури, здійснений із врахуванням вимог споживачів, дозволив забезпечити високу якість розробленого адаптивного одягу.

Література

1. Кулешова С., Луцевська О., Лебединська О. Аналітичний огляд сучасного стану напрацювань з проєктування адаптивних реабілітаційних виробів // Вісник Хмельницького національного університету. Технічні науки. – 2023. – № 2. – С. 181–188.
2. Bukhantsova L., Lushevskaya O., Kovalchuk D., Zacharkevich O., Krasniuk L., Koshevko Y., Khasanova O., Bazylchuk O. Adaptive clothing design for injured people // *Fibres and Textiles*. – 2024. – Vol. 31, No. 3–4. – P. 21–31. DOI: 10.15240/tul/008/2024-3/4-003.